

ЗІ СВЯТОМ ПЕРЕМОГИ, ТОВАРИШІ!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН. ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові каряди

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видався з 1933 р. № 19 (1472). 7 ТРАВНЯ 1982 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

НАША ПЕРЕМОГА — ЦЕ ВИСОКИЙ РУБІЖ В ІСТОРІЇ ЛЮДСТВА. ВОНА ПОКАЗАЛА ВЕЛИЧ НАШОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ВІТЧИЗНИ, ПОКАЗАЛА ВСЕСИЛЛЯ КОМУНІСТИЧНИХ ІДЕЙ, ДАЛА ГІДНІ ПОДИВУ ВЗІРЦІ САМОВІДДАНОСТІ І ГЕРОЇЗМУ...

Л. І. БРЕЖНЕВ.

ВЕТЕРАНИ

37 років тому відгриміли останні постріли Великої Вітчизняної війни, прийшов довгожданий День Перемоги радянського народу над гітлерівським фашизмом.

З перших днів ця війна стала для нашої країни народною. Серед тих, хто в 1941 році пішов на фронт добровольцем, було багато комуністів та комсомольців. Серед них були викладачі, співробітники та студенти Одеського університету. В лаві первіх пішов на фронт секретар партійної організації ОДУ О. І. Колесников. Разом з ним вирушили на боротьбу з ворогом комуністи — наукові працівники кафедри історії України доцент П. О. Лісничий та кандидат історичних наук І. А. Адамов.

Кількома днями пізніше виїхали на фронт викладач марксизму-ленінізму Я. М. Штернштейн, заступник декана історичного факультету П. Г. Чухрій, декан біологічного факультету Г. І. Конопльов, завідуючий кафедрою політичної економії М. Д. Адлер та багато інших.

В університеті організовувалися винищувальні батальйони, загони народного ополчення, що незабаром взяли участь у геройчній обороні м. Одеси.

Понад 200 чоловік взяло участь у будівництві оборонних споруд. Все більше ставало донорських груп, груп допомоги пораненим при евакогоспіталях.

ПЕРЕМОЖЦІ

Ректорат, партком, місцевом Одеського державного університету напередодні 1 Травня підсумували результати соціалістичного змагання серед факультетів, загальноуніверситетських кафедр та наукових підрозділів.

I місце присуджено: фізичному, історичному факультетам, кафедрі історії КПРС, науково-дослідному інституту фізики; II місце — хімічному, юридичному факультетам, кафедрі політології, ПНДЛ-1; III місце — біологічному, філологічному факультетам, кафедрі наукового комунізму, Ботанічному саду.

Серед підрозділів університету відзначена хороша робота колективів учебово-експериментальних майстерень, студентського гуртожитку № 3, аудиторного корпусу фізичного факультету, команди ВОХР, науково-дослідної частини ректорату.

Нова Конституція СРСР, прийнята 7 жовтня 1977 року, — це Основний Закон першої в історії загальнонародної соціалістичної держави, влада в якій належить радянському народу.

В запропонованому політико-правовому коментарі «Конституція ССРС» (М., Політвидав, 1982 р.) дається аналіз кожної її статті.

В колективній монографії «Політическая система советского общества» (К., Політвидав України, 1981) в світі

Наукова бібліотека

лі рішень ХХVI з'їзду КПРС і положень Конституції СРСР висвітлюються сутність, основні риси і шляхи вдосконалення політичної системи зрілого соціалізму, роль і місце в ній Комуністичної партії, радянської загальнонародної держави і її органів, громадських організацій та трудових колективів.

В книзі «Партія и Советы» (Б. М. Морозов, Н. М. Виноградов, Г. С. Еськов та ін.) (М., Політвидав, 1982) узагальнено історичний досвід КПРС по зміцненню і вдосконаленню Рад — головної форми народовладдя в нашій країні. Автори розкривають різноманітну діяльність партії по посиленню політичної основи соціалістичної держави, утвердженю ленінських принципів, взаємовідношень партії і Рад з часу перемоги Великого Жовтня до наших днів. Вони висвітлюють основні

інформує

фы советологов» (А. І. Лук'янов, Г. І. Денисов, Е. Л. Кузьмін, М. М. Разумович); (М., Політвидав, 1981 р.) розкриває головні риси Основного Закону СРСР, показує перевагу демократії розвинутого соціалізму перед буржуазією. В подемічно публіцистичній формі розкриваються фальсифіаторські домисли західних «коментаторів» Нової Конституції СРСР.

У видавництві «Юридична література» вийшла книга В. Григор'єва і В. Жданова «Виборы в местные Советы народных депутатов и порядок их проведения». В ній на прикладі законів про вибори в місцеві Ради народних депутатів розкривається глибоко демократичний характер виборчого законоутворення Радянської держави.

А. ГАЛЕНКОВА,
зав. сектором НБ ОДУ.

Ідеїне виховання

КОНКУРС: АНАЛІЗ ВИСНОВКИ

Нешодавно закінчився обласний тур IX Всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт з суспільних наук, присвячених XXVI з'їзду КПРС. Студенти гуманітарних факультетів подали на II тур 36 наукових робіт з філософських дисциплін. Із них 11 виконані істориками, 15 — філологами, 6 — юристами, 4 — студентами факультету РГФ. За результатами обласного туру в числі кращих студентських наукових робіт, які достойно представили студентство Одеси, відзначені роботи Миколи Павлюка, Ніни Тодорової (істфак), присвячені актуальним питанням методології історичної науки; Явора Перванова, Тетяни Хмельковської (філфак) — з філософських проблем сучасної лінгвістики; Алли Сачкової, Лариси Цівінської, Миколи Крючкова, Валентини Сушко, Ірини Лазаревої, Ніни Дорожкіної (філфак) — з філософії мистецтва, методології літературознавства; А. Мучника, І. Чапкого (юрфак) — з методології юридичних наук; Е. Перенесієнко (РГФ) — з критики сучасного католицизму; Є. Антонюк, Н. Сергієвої, І. Коновалової (філфак), С. Веселової (істфак) та ряд інших.

Аналіз результатів конкурсу приводить нас до деяких цікавих висновків. Висновок перший: якість і кількість конкурсних робіт відбиває не тільки якість і кількість різних форм НДРС з суспільних наук на відповідних факультетах, але і рівень ідейно-виховної роботи в цілому, і, зокрема, відношення на факультетах до оволодіння студентами марксистсько-ленінським світоглядом. Найбільш цікаві, масові, творчо працюючі гуртки — на історичному та філологічному факультетах (керівники: професор І. М. Попова, доцент І. Я. Матковська, В. А. Зайцев). Там же виконано понад 70% кращих конкурсних робіт. Випадковий збіг? Навряд. На цих факультетах партійні бюро конкретно уявляють собі положення з викладанням філософії, з організацією НДРС з суспільних наук.

Проте варто поставити ряд питань комсомольським вожакам кожного курсу, кожного факультету: як же стоять справа з вивченням суспільних наук, які студенти йдуть попереду, які відстають? Який день на факультеті відведені для заняття гуртків суспільних наук? А втім, на останнє запитання затрудняться відповісти не тільки комсорги, але, мабуть, і самі декані. А, між іншим, без створення реальних умов для наукової роботи студентів не можливо пред'являти сучасні вимоги до якості цієї роботи.

Висновок другий: хороши результати наукової студенської роботи, одержані в ході IX Всесоюзного конкурсу, потрібно пропагувати, вивчати, осмислювати, враховувати при оцінці громадської роботи студентів. Треба вміти показати широкій аудиторії студентів, яка дійова цінність цих результатів: вона не вимірюється тільки числом грамот і дипломів, вона вимірюється підвищеннем якості професіональної підготовки, підвищеннем рівня громадсько-по-

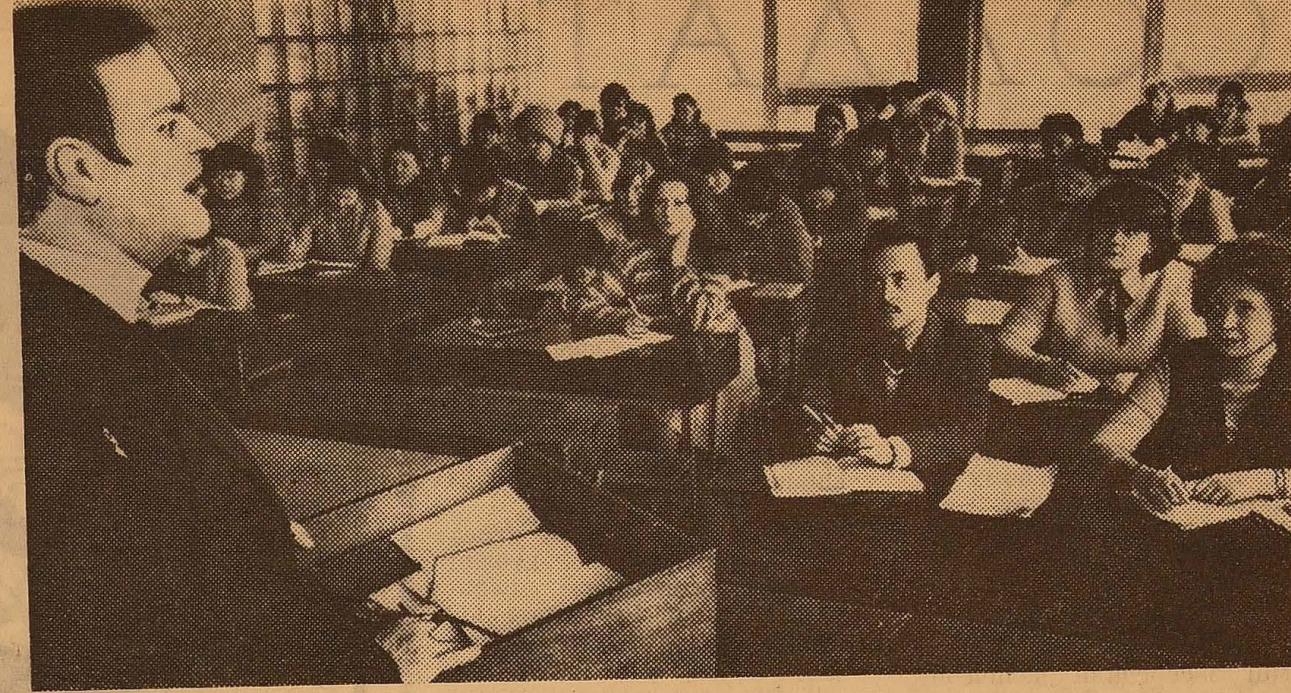
літичної активності, рівня самосвідомості студентів. Це і є та дійова ціль, на яку працюють всі форми ідейно-виховної роботи з суспільних наук.

Існує і чимало інших можливостей заличення студентів до активної творчої діяльності по оволодінню марксистсько-ленінською теорією. Серед них можна назвати роботу філософського клубу, який на гуманітарних факультетах працює вже кілька років. Це дуже хороша форма поєднання навчальної і виховної діяльності, форма спілкування молоді, форма вивчення духовних потреб студентства.

Так, у молоді виявився значний інтерес до морально-етичної проблематики («Етика зміни поколінь», «Людина і речі», «Добра чи зла людина від природи?»), до проблем сім'ї («Сім'я при соціалізмі. Проблеми і перспективи», «Ідеальний чоловік, ідеальна дружина»), до загальних питань культури і світогляду («ХХ сторіччя і музика», «НТР і бог»), до філософських проблем майбутньої спеціальності («Етика вчителя», «Сучасна людина очима науки і мистецтва» і т. д.). Зараз готовиться диспут за темою: «Успіх в житті справжній і при марний». Клуб як форма ідейно-виховної роботи являється хорошим засобом осмислення зв'язку теорії і практики, філософського світогляду і особистої позиції у вирішенні конкретних практичних завдань. Студенти вчаться «бачити» філософський аспект проблеми, оперувати відповідними категоріями, аргументовано викладати особисту точку зору.

На закінчення відзначимо, що необхідне органічне поєднання всіх форм роботи — аудиторної і позааудиторної, колективної та індивідуальної — в едину, цілеспрямовану систему з спільними критеріями оцінки. Вироблення таких критеріїв — справа дуже складна. Безпекенно лише те, що кількість заходів якість, рівень виховної роботи вимірювати не можна. Врахування особливостей аудиторії, реальної структури її робочого і вільного часу, її фактичного досвіду, потреб, інтересів, реальних цінностів установок та труднощів, — все це компоненти наукового підходу до ідейно-виховної роботи, що вимагають надзвичайно серйозної уваги. Тільки в цьому випадку може бути успішно вирішено завдання передбудови всієї системи ідеологічної, ідейно-виховної роботи, поставлене XXVI з'їздом КПРС.

Л. СУМАРОКОВА,
доцент кафедри
філософії гуманітарних
факультетів.

Ідеїне виховання
КОНКУРС:
АНАЛІЗ
ВИСНОВКИ

Ідеїне виховання
школи підготовки до літньої екзаменаційної сесії. Доктор філологічних наук Михайло Олеськійович ЛЕВЧЕНКО читає лекцію на III курсі російського відділення філологічного факультету.

Фото М. Рижака.

НА УЧБОВОМУ ПОЛІГОНІ

Щороку із стін Одеського університету виходять 75 дипломованих гідрогеологів, інженер-геологів. Підготовка спеціалістів, що відповідали б сучасному рівню вимог і здатності активно включитися у вирішення грандіозних завдань, поставлених перед геологічною службою партією та урядом, неможлива без детального практичного вивчення численних дослідницьких методів і набування твердих навиків їх виконання. Кожному геологу зрозуміло, що по-справжньому навчитися цьому можна тільки в реальних, «польових» умовах.

Саме це завдання виконує учбовий геологічний полігон, створений два роки тому кафедрою інженерної геології і гідрогеології під керівництвом її завідуючого професора І. П. Земінського і партнера В. К. Татаровського. Велику допомогу в організації полігону надали геологічний факультет Московського університету і ряд виробничих і проектних організацій Одеси.

Учбовий полігон Одеського університету дозволяє навчати студентів методами польових геолого-розвідних, інженерно-геологічних і гід-

рогеологічних досліджень. Студенти знайомляться тут з дючими буровими установками різних конструкцій. На спеціально обладнаних кущах гідрогеологічних свердловин студенти засвоюють методику досвідних відкачок і наливів, що дозволяє вимірювати водопроникливість ґірських порід, вивчати режим, запаси, швидкість і напрямок руху підземних вод в трьох водоносних горизонтах, в тому числі — в сарматському, який залягає на глибині понад 100 метрів.

Учбовий полігон оснащений всіма основними сучасними технічними засобами одержання інженерно-геологічної інформації. З їх допомогою студенти проводять статичне і динамічне зондування ґрунтів, випробування ґрунтів прессіометром, поворотною крильчаткою, мікропенетрацією тощо. На полігоні проводяться визначення несучої здатності свай статичними і динамічними навантаженнями. В наш час студенти геологічного відділення геолого-географічного факультету мають можливість усвоювати на учбовому полігоні 14 різних видів по-

льових інженерно-геологічних досліджень.

На полігоні студенти не тільки усвоюють методи і специфічну інформацію, технічні засоби одержання потрібної інформації, але і вчаться проводити камераальну обробку одержаних даних, використовуючи електронно-обчислювальні цифрові машини.

Учбові практики з спеціальністів для студентів-геологів, що проводяться на полігоні, знаменують якісно новий етап професійної підготовки студентів. Добре розуміючи це, викладачі і учбово-допоміжний персонал кафедри інженерної геології і гідрогеології не зупиняються на досягнутому. На порядку денного вдосконалення матеріально-технічної бази полігону, оснащення його сучасною, зокрема геофізичною, апаратурою, поліпшення організації практик, широке використання полігону для активізації на факультеті науково-дослідної роботи студентів.

А. ШПІКОВ,
Є. ШТЕНГЕЛОВ,
доценти кафедри
інженерної геології
і гідрогеології.

ГРУПА народного контролю біологічного факультету систематично проводить контроль учбової дисципліни ст. у дентів, співробітників, викладачів. Учбовий сектор групи народного контролю приділяє увагу не тільки безпосередній перевірці відвідування студентами занять, але і оцінці об'єктивності інформації про пропуски, що постається старостами в деканаті. Така форма контролю виявилася дійовою.

Студентська група народного контролю, очолювана студентом IV курсу В. Кунєзовим, провела рейд перевірки роботи старост І курсу. За матеріалами, поданими в деканат, деканом біологічного факультету доцентом В. М. Тоцьким була проведена нарада зі старостами академгруп І курсу, яка принесла велику користь.

Проведені рейди відвідання занять по денному і вечірньому відділенню. Резу-

льтати перевірки обговорені на зборах студентів вечірнього відділення.

Сектор виконання планів науково-дослідних робіт та їх запровадження (доцент Л. А. Алфер'єва, ст. науковий співробітник М. М. Панченко) проаналізував виконання досліджень наукових

НК
БІОФАКУ

підрозділів на факультеті.

Сектор охорони і бережливості, очолюваний інженером Е. В. Дойничченко, провів кілька рейдів по перевірці роботи старост і кураторів. Учбовий сектор групи народного контролю приділяє увагу не тільки безпосередній перевірці відвідування студентами занять, але і оцінці об'єктивності інформації про пропуски, що постається старостами в деканаті. Така форма контролю виявилася дійовою.

Були прийняті рішення про підсилення дисципліни

перед таємністю зоологічного і мінералогічного музеїв, бібліотеки.

Проведений в лютому місяці рейд бережливості показав, що ще не досить достатньо економитися електроенергія, реактиви, посуд, не правильно використовується обладнання. Народний контролю загострив увагу керівництва факультету щодо необхідності контролювати фінансові кредити на обладнання.

Були прийняті рішення про підсилення дисципліни перед таємністю зоологічного і мінералогічного музеїв, бібліотеки.

В. МАЛАХОВСЬКА,
заст. голови групи
народного контролю
біологічного факультету.

посла перше місце в загальному заліку. На другому місці — студенти юридично-факультету, на третьому — фізики. Володарями туристського кубка стали географи та геологи. Велика заслуга в цій перемозі належить також декану факультету О. І. Полосі, який проявляє велику увагу розвитку туризму на факультеті.

На жаль, не прибули на

Зліт туристів ОДУ

В одному з лісових масивів Котовського району відбувся традиційний весняний зліт туристів університету. Він зібрав понад 130 учасників, 90 з яких — студенти ОДУ.

З веселим настроєм проходили спортивні ігри по

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

зліт делегації хімічного факультету і факультету РГФ. Не змогли відстояти честь своїх факультетів історики і біологи. Але є надія, що декани та комсомольські організації цих факультетів в майбутньому з більшою відповідальністю віднесуться до проблем розвитку туризму.

В. КОБИЛЮК,
головний суддя

3 стор.

СОЛДАТ

Сьогодні, напередодні Дня Перемоги, я згадую своїх старших товарішів, однополчан, солдатів, на долю яких випали сурові роки війни. Особливо мені запам'ятається рядовий Микола Голованов. Високий, рудуватий, з обличчям, що покрите ряботинням, з повільними рухами, м'який за характером, — таким був солдатом в роки війни Микола Голованов. Не думав він, що йому доведеться мати справу з тяжкою точною, надійною зброєю, якою була снайперська гвинтівка.

Було це влітку 1943 року, коли на Курській дузі німці зосередили величезну кількість військ, оснастивши їх новими танками «Пантера» і «Тигр» та самохідними гарматами «Фердинанд». Всі ці могучі машини повинні були таранити радянську оборону. Німці направили сюди нові літаки «Фокке-вульф-190-А» та «Хеншель-129». Ставка Верховного Командування Радянського Союзу вирішила зайняті глибокошленовану навмисну оборону.

Ось в такій обстановці, коли довгий час, і вдень і вночі стоять два військові угруповання, що наїждалися, працюють в повну силу снайпери. Микола Голованов, як звичайно, займав зручну позицію звечора, добре її обладнав, але так, щоб місцевість при спостереженні противників не мінялася.

Одного разу він замітив, що на передньому краї промайнуло кілька фігур. Терпляче, затамувавши подих, він уважно слідкував за пересуванням противника. Коли, нарешті, в оптичному прицілі перехрестя перекреслило ціль, він натиснув на спусковий крючик — і, змахнувши руками, ворог упав на землю. Але в той же час над ним куля просвистіла і шльопнула в бруствер. Навколо було тихо. Голованов зрозумів, що на тому боці знаходиться теж снайпер. З цього моменту почалася дуель між німецьким і радянським снайперами. Потрібна була величезна обережність і постійне маскування, щоб перевірити і недопустити помилки. Голованов пішов на хитрість. Лежачи за укриттям, він підняв на пальці пілотку і тут же куля снай-

пера прошила її насірізь. Кілька днів продовжувалася ця дуель. І чим далі, тим гаражіше в цій грі змагались два снайпера.

На нейтральній смузі, приблизно в 150 метрах від переднього краю, знаходився підбитий німецький танк. Голованов вирішив використовувати його як захисток і одного разу увечері, взявши снайперську гвинтівку та боеприпаси, відривався плавом, «по-пластунськи», до свого об'єкту. В небі через певні інтервали спалахували ракети, освітлюючи місцевість, і тоді Голованов ніби вrostав у землю: не рухався і навіть намагався не дихати. Як тільки ракета гасла, він рухався далі, не помічаючи втоми і не відчуваючи болі в ліктях і колінах.

З нетерпінням чекав він появу потрібної цілі. Через деякий час він замітив групу німців, попереду якої йшов, очевидно, офіцер. Голованов швидко зробив прицільний вистріл, і противник ще не встиг, падаючи, торкнутися землі, як він зробив другий і третій вистріли. Успіх був наявний...

Я розповів про радянського солдата, скромного і непомітного. Кровю і потом таких, як він, була здобута перемога над сильним ворогом. Він умів сміливо дивитися в очі смертельній небезпеці, проявляв надзвичайно високу воїнську доблесть і героїзм. І немає меж величі його подвигу в ім'я Батьківщини.

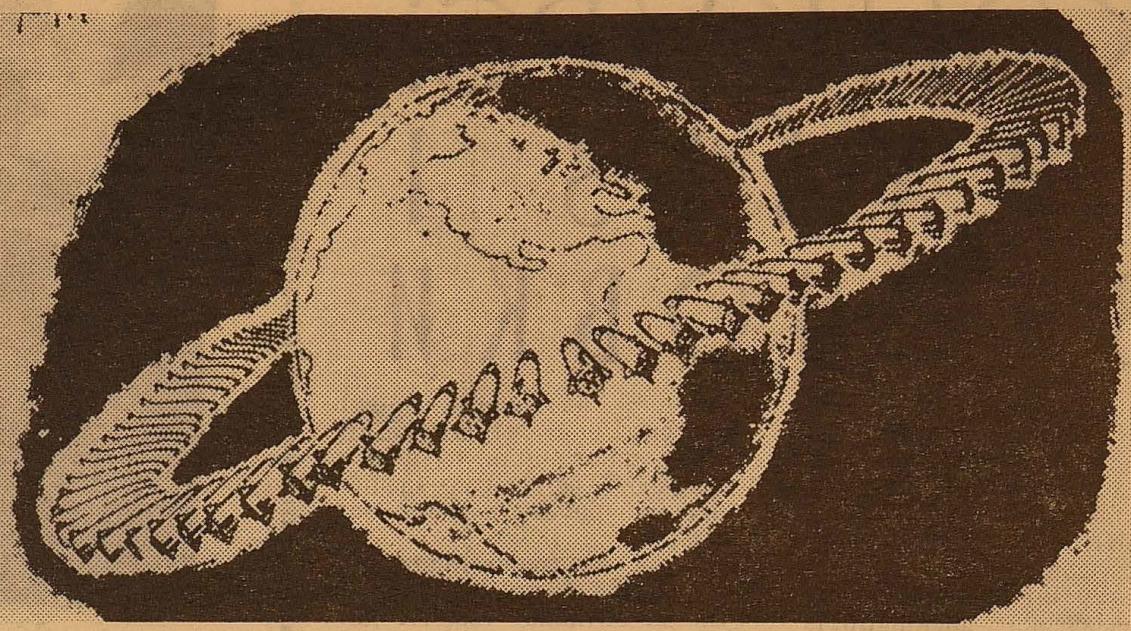
Радянський солдат відстоїв свою Вітчизну в цій всенародній битві проти злісного ворога. І коли я думаю про нього, то завжди згадую слова поета М. Алексєєва:

Весь под ногами шар земной.
Живу. Дышу. Пою.
Но в памяти всегда со мной
Погибшие в бою.
Пусть всех имен не назову,
Нет кровнее родни.
Не потому ли я живу,
Что умерли они?
Чем им обязан — знаю я,
И пусть не только стих,
Достойна будет жизнь моя
Солдатской смерти их!

М. АСАУЛЕНКО,
випускник ОДУ.

СТРЕМЛІННЯ ВАШИНГТОНСЬКИХ «ЯСТРУБІВ» ДО МІЛТАРИЗАЦІЇ КОСМОСУ МАЄ ЦІЛКОМ ЗЕМНУ СПРЯМОВАНІСТЬ: ДОБИТИСЯ СВОЄУ ВІЙСЬКОВОЇ ПЕРЕВАГИ.

(Із газет).

Захмарні мрії заокеанських ядерних маньяків. Рисунок із газети «Дейлі уорлд». (Фотохроніка ТАРС).

НАПЕРЕДОДНІ СЛАВЕТНОЇ ДАТИ

(До 90-річчя з дня народження Костянтина Паустовського).

31 травня 1982 року наша країна відзначає 90-річчя з дня народження видатного радянського літератора, чудового майстра слова, наїхненного співця рідної природи і народу, гідного цінителя скарбів світової культури Костянтина Георгійовича Паустовського.

В читальному залі студентської бібліотеки ОДУ відбулась студентська конференція, присвячена цій знаменній даті. В конференції взяли участь студенти всіх факультетів.

Відкрила і вела конференцію завідувуча читальним залом С. Д. Геліна. В своєму вступному слові вона підкреслила, що вищою метою творчості Паустовського було служіння Вітчизні і її народу.

Потім з доповіді «Поетичний світ Паустовського» виступила доцент кафедри теорії літератури філологічного факультету О. І. Розанова.

Наše місто залишило в

ЕСТАФЕТА

Сьогодні, 7 травня в 13.00 відбудеться легкоатлетична естафета, присвячена Дню

творчості Паустовського яскравий незабутній слід і, за його особистим, признанням, явилося відправною точкою в його літературній діяльності. З особливою вдячністю згадував він І. Бабеля. Про це присутнім повідомила студентка IV курсу мехмату С. Огородникова.

Про Одесу та одеситів в творчості письменника, про його відношення до нашого міста розповів студент І курсу істфаку І. Стенгач, який також прочитав уривки із «Повіті про життя»

Слухачів захопили виступи студентів філологічного факультету, які проникливо читали оповідання Паустовського про великих композиторів: «Старий кухар» (Є. Добрено, III курс), «Корзина з ялиновими гілками» (Н. Іванова, IV курс). Велике враження справила на всіх музика Моцарта і Грига, використана ними в ролі музичного супроводу.

Конференція пройшла на високому творчому рівні.

І. СТЕНГАЧ,
студент І курсу,
істфаку.

Перемоги на приз газети «За наукові кадри».

Участі беруть команди всіх факультетів ОДУ.

СПОРТКЛУБ.

На книжку політику

«Будинок книги» приймає попередні замовлення на літературу по тематичним планам видавництв на 1983 р. Вже є тематичні плани видавництв «Політиздат», «Юридическая литература» для викладачів та студентів з філософії, наукового комунізму, історії КПРС, політекономії, наукового ateїзму. Цими видавництвами буде випущено також книги для слухачів та пропагандистів системи партійного навчання, партійних та комсомольських працівників, профсоюзних активістів.

Для викладачів та студентів всіх спеціальностей університету готовяться до друку книги видавництва «Вища школа», план якого вже надійшов.

Філологи, іноземні студенти можуть замовити книжки, які їх цікавлять по тематичному плану видавництва «Русский язык».

ПОРАДИ ЛІКАРЯ

Алкоголь— ворог здоров'я

Сьогодні наука розглядає алкоголь, як один із заклятих ворогів здоров'я людей. Вживання його в деяких країнах досягло величезних розмірів. У США за офіційними даними від пияцтва щорічно вмирає близько 100 тисяч чоловік, в Англії — більше 40—50 тисяч. Ці цифри означають, що своєю згубною дією алкоголь може бути поставлений поруч лише з чумними, холерними та іншими страшними епідеміями минулого. Ще Гіппократ вказував, що причиною епідемій, тяжких нервово-психічних захворювань у дітей є пияцтво батьків.

Як же впливають спиртні на організм людини? Кров транспортує алкоголь в усі інші органи, функція їх різко пошується. Порушується як в результаті безпосереднього впливу алкоголю на ті або інші органи, так і в результаті зменшення регулюючого впливу на них нервової системи.

Наукою доведено, що спиртні напої впливають негативно не тільки на здатність людей мати дітей, вони мають згубну дію на нащадків. Якщо батьки систематично вживають спиртні напої, то діти народжуються дуже слабкими, розумово неповноцінними, деякі страждають епілепсією.

Схильне до випивки подружжя може стати винуватцем народження дітей з дефектами розвитку. Кожна майбутня мати, кожний майбутній батько повинні пам'ятати: спиртні напої згубно впливають на дітей, причому, не тільки при вживанні їх протягом тривалого часу, а навіть при одноразовому вживанні. Довгочасне приймання алкогольних напоїв веде до тяжких нервово-психічних захворювань печінки, нирок, серцево-судинної системи. З пияцтвом пов'язана моральна розбещеність, хулиганство, розлад сім'ї; зловживання спиртними напоями підригає здоров'я людини, веде до інвалідності, передчасної старості і укорочення життя.

І. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

Редактор В. НІКОЛАЕВ.

I КОМПОЗИТОР I...

Образ натхненого творця «Лебединого озера» і «Євгенія Онегіна», «Ліскунчика», та «Пікової дами», мабуть, менше всього асоціюється з професією правознавця, стража законів. І все-таки... Син директора гірничих заводів Петро Чайковський в десятирічному віці поступає на підготовчі класи Петербурзького училища правознавства. В останніх трох класах, що відповідали університетському курсу, він вивчає енциклопедію права, — римське, державне, карне, громадянське, фінансове та церковне право, кримінал і громадянський процес, судову медицину. А в травні 1859 року завершує освіту «по першому розряду» і в чині титулярного радника назначається в департамент міністерства юстиції.

Служив Чайковський в «столі прошений». В його обов'язки входило складання доповідей, проектів рішення і резолюцій тих справ, що поступали в департамент,

в тому числі і скарг. В архівах збереглись справи, в підготовці і вирішенні яких безпосередньо участь брав П. І. Чайковський.

Деякі біографи вважають час служби П. І. Чайковського в департаменті — три роки — майже загубленням. Очевидно, це не так. Перший крупний симфонічний твір композитора — увертюра «Гроза» народився не тільки за мотивами О. М. Островського. Сцени із життя агонізуючого кріпосного права, про які розповідали міністерські папери, одна за одною проходили перед очима, коли він був юристом. Сам П. І. Чайковський говорив: «Життя має тільки тоді приємність, коли складається із боротьби добра зі злом...». Швидше праві, хто вважає, що служба по юридичному відомству стала значною життєвою школою молодого композитора.

Так чи інакше, музика все більше захоплювала його,

ЮРИСТ

тому восени 1862 року він поступає в тільки-но відкриту Петербурзьку консерваторію. Але все ж він ще допомагав юридичними порадами тим, хто їх потребував.

Чайковський підтримував тісні зв'язки зі своєю альманахом. Слідом за Петром Іллічем це училище пройшли молоді брати — Модест та Анатолій, перший потім служив слідчим в Симбірську, змався літературною працею, був одним із організаторів Будинку-музею Петра Ілліча в Кліну. Другий був товаришем прокурора в міністерстві юстиції, віце-губернатором Тифлісу, Ревелі, Нижнього Новгорода, став сенатором. У 80-і роки в цьому ж училищі одержали юридичну освіту два племінники видатного композитора.

П. КУНЕВ,
студент IV курсу
істфаку.

24.

ПИШІТЬ НАМ:

П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телевізори: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За наукові кадри», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомола Одеського державного університету ім. Мечникова. (На українській мові).

Друк. відд. «Чорноморська комуна» Одеського об'єму України. вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 5877.